

RANDGLOSSA, f. 1. Se *Glossa*, 2.
RANDGRÄS, n. 5. (bot.) En art Rörflen med hvitrandade blad. *Phalaris picta*.

RANDIG, a. 2. Som har ränder. *R-t tyg*. — Bildar en mängd sammansättningar, såsom: Små-, Lång-, Bred-, Hvit-, Blå-, Svartrandig, m. fl. — *Randighet*, f. 3.

RANDNING, f. 2. 1) Förseende med rand eller ränder. — 2) Ränderna på något (t. ex. på ett tyg).

RANDNOT, f. 5. Se *Randglossa*.

RANDPAPPER, n. 5. Papper med ränder.

RANDSKO, m. 5. pl. — *skor*. Sko, sydd med rand (bem. 3).

RANDSKRIFT, f. 5. Skrift på randen af större mynt.

RANDSÖM, m. 2. pl. — *sömmar*. (skom.) Söm med rand (bem. 5).

RANG, m. sing. (fr. *Rang*, af t. *Rand*) Egentligen: Rad, led, ordning. 1) Den plats, i förhållande till andra, som tillkommer hvarje af statens embetsmän och personer af börd, med afseende på värdigheten af deras börd eller innehafvande embete. *Ha hög r. Personer af högsta r. Hafva öfverstes r. Hafva r. framsör andra. Hafva r.*, innehafva sådan tjänst, som berättigar till plats i rangordningen. — 2) (uti inskränkt mening) Hög värdighet i samballet. *En man af r. Fika efter r.* — 3) (fig.) Den plats, en person eller sak anses innehafva bland andra. *Plato och Aristoteles innehafva första r-en bland de gamla filosoferna. En lärdd af första r-en. Ställa någon i samma r. med en annan.*, anse honom för jemngod med denne.

RANGERA, rangschera, v. a. 1. 1) Ställa, lägga, sätta i ordning, i rad eller led, på sitt rätta ställe; ordna, städa. — 2) Reda, utreda. *R. sina affärer.* — 3) Räkna till en viss klass eller ordning. — Part. pass. *Rangerad* brukas äfv. adjektivt och betyder då: Som har rangerade affärer, är i goda omständigheter. *En r. karl.* — *Rangerande*, n. 4. o. *Rangering*, f. 2.

RANGLIG, a. 2. Smal, mager och utan fasthet i kroppen.

RANGLISTA, f. 1. Tryckt förteckning på officerare och högre militärtjenstemän i ordning efter särskilda truppadelningar.

RANGORDNING, f. 2. Den stadgade ordningsföljden emellan embets- och tjenstemän samt personer af börd i en stat, med afseende på den större eller mindre grad af värdighet, som tillkommer hvar och en.

RANGSJUK, a. 2. Säges om den, som sträfvar efter att vinna allt högre rang.

RANGSJUKA, f. 1. Sträfvande efter allt högre rang.

RANGSKEPP, n. 5. Se *Linieskepp*.

RANGSTRID, m. 5. eller

RANGTVIST, f. 5. Strid, tvist om högre rang.

RANK, rånngk, a. 2. Säges om ett fartyg, när det kränger så mycket, att det ej kan föra nog segel.

RANKA, rånngka, f. 1. (t. *Ranke*) 1) Klängande qvist af vinträdet med sina blad. — 2) (bygg. k.) Prydnad, liknande en ranka.

RANKA, rånngka, v. n. 1. Vackla, stå ostadigt, vicka fram och åter.

RANKE, rånngke, m. 2. Örtslägtet *Oenanthe*.

RANKIG, rånngkigg, a. 2. 1) Som står ojemnt, ostadigt; vacklande fram och åter. *R-t bord. R. stol. R-t åkdon. R-t skepp. R. gång,*

ostadig, vacklande. — 2) Smärt. — 3) *R. växt*, som har rankor. — *Rankighet*, f. 5.

RANKIGT, rånngkigg, adv. *Stå r.*, ranka *Gå r.*, hafva rankig gång.

RANKNING, rånngkning, f. 2. Vacklande från ena sidan till den andra.

RANSAKA, v. a. o. n. 1. (af gamla ordet *Ran*, rån, rof, och *Söka*; således egentl.: söka efter stulet gods) 1) Såsom domare undersöka de omständigheter, som hänga tillsammans med ett brottmål. *R. i ett mål. R. efter*, söka att upptäcka. — 2) (i allmänhet) Noga granska, undersöka beskaffenheten af något. *Gud r-r hjertan och njarar.* — *Syn.* Se *Undersöka*. — *Ransakande*, n. 4.

RANSAKARE, m. 5. Den, som ransakar. *Hjertans r.*

RANSAKNING, f. 2. Noggrann undersökning. *Jfr. Ransaka. Laga r. och dom.* — *Syn.* Se *Undersökning*.

RANSON, rannsó, m. 5. (fr. *Rançon*, af lat. *Redemptio*) 1) Lösen för en fånge, ett uppbringadt skepp, o. s. v. — 2) Nyttjas i sjöspråket orätt i stället för *Ration*.

RANSONERA, rannsonera, v. a. 1. Utlösa (fånge eller uppbringadt skepp). — *Ransoneri*, f. 2.

RANTÅ, rånnta, v. n. 1. (pop. o. fam.) Ränna hit och dit i husen eller gårdarna. — *Rantande*, n. 4.

RANUNKEL, ranunngk'l, m. 5. pl. — *kler*. Örtslägtet *Ranunculus*.

RAPA, v. n. 1. Genom munnen ofrivilligt utstötta väder, som uppstiger ur magen. — *Rapande*, n. 4. o. *Rapning*, f. 2.

RAPACITET, ---ét, f. 5. (lat. *Rapacitas*) Rofgrighet, glupskhet.

RAPARE, m. 5. (fam.) En, som ofta rapar.

RAPERT, rapärt, m. 2. Ett slags lavett för sjökanoner.

RAPID, -i'd, a. 1. (utan neutrum; lat. *Rapidus*) Snabb; strid.

RAPIDITET, ---ét, f. 5. Snabbhet; stridhet.

RAPP, m. 2. (t. *Rappe*) Svart häst.

RAPP, a. 2. (fam.) Se *Flink*.

RAPP, n. 5. (fam.) Slag (af käpp, piska, o. s. v.)

RAPPA, v. a. 1. 1) (fam.) Slå, ge stryk, piska på. *R. på*, piska på. — *Syn.* Se *Slå*. — 2) Se *Kalkslå*. *R. murar, väggar.* — *Rappande*, n. 4.

RAPPA, v. a. 1. (t. *raffen*; fam.) *R.* ell. *r. å't sig*, gripa, snappa, med våld taga.

RAPPA SIG, v. r. 1. (fam.) Skynda sig.

RAPPE, rappe, m. sing. (t. *Rappe*) En sort snus.

RAPPELL, -på'll, m. 3. (fr. *Rappel*) 1) Återkallelse (t. ex. en ministers). — 2) Se *Förgaddring*.

RAPELLERA, v. a. 1. Återkalla. — *Rappellerande*, n. 4. o. *Rappelleri*, f. 2.

RAPPERT, se *Rapert*.

RAPPHÖNA, f. 1. Honan af *Rapphöns*släktet.

RAPPHÖNS, n. 5. (t. *Rebkuhn*) Hönsfågel, en fot lång, mest grå med bruna fläckar och svarta streck, under hvit, med en brun krokig fläck på bröstet; lefver helst på åkermark; har utmärkt läckert kött. *Perdix cinerea*. — *Ss. R-jagt, -nät, -tupp, -unge*.

RAPPHÖNSHUND, m. 2. En ras af *Hund*släktet, som dresseras till *rapphöns*jagt.

RAPPHÖNSMÖRSARE, m. 5. Ett slags mörsare, som har rundt omkring sin brädd flera små mörsare till granater.